

KOMISJA SYNODALNA 1

SYNODALNA PARAFIA MISYJNA

**Dokument wypracowany
w trakcie prac komisji w dniach
28.09 – 30.11.2024 r.**

Komisja synodalna 1

Synodalna parafia misyjna

I.	Wprowadzenie.....	2
II.	Liturgia i sakramenty	2
1)	Liturgia jako przestrzeń i źródło budowania relacji wewnątrzparafialnych.	2
2)	Budowanie świadomości liturgicznej wśród wszystkich wiernych	4
3)	Słowo Boże – czytane, rozważane i dzielone.....	4
III.	Komunikacja, relacja, komunია	5
1)	Relacje i współpraca wewnątrz parafii	5
2)	Relacje i współpraca na zewnątrz.....	8
IV.	Formacja do współodpowiedzialności i misji.....	10
1)	Troska o dojrzałą duchowość indywidualną i wspólnotową	10
2)	Przygotowywanie do współodpowiedzialności	10
3)	Budowanie postaw służących misji.....	11
V.	Rady duszpasterskie i rady ekonomiczne w parafiach.....	13
1)	Praktyki pozwalające na rozwiązanie istniejących rad parafialnych i uruchomienie rad duszpasterskich i ekonomicznych w parafiach, w oparciu o Kodeks Prawa Kanonicznego .	13
2)	Ramowe zasady działania rad, kompetencje, skład, rola członków, kadencyjność, zasady komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, służące realizacji współodpowiedzialności i misji.	13
VI.	Załączniki.....	18
Załącznik 1.....		18
Regulamin rad duszpasterskich i ekonomicznych Archidiecezji Wrocławskiej		18
Tworzenie i funkcjonowanie rad duszpasterskich i ekonomicznych		18
Załącznik 2.....		22
WZÓR STATUTU RADY DUSZPASTERSKIEJ		22
Załącznik 3.....		27
WZÓR STATUTU RADY EKONOMICZNEJ		27

I. Wprowadzenie

1. Parafia jako podstawowa komórka w strukturze Kościoła, którego głową jest Chrystus, jest przestrzenią życia zarówno duszpasterzy, osób konsekrowanych, jak i wiernych świeckich. Z tego wynika konieczność upowszechniania ducha współodpowiedzialności za tę wspólnotę, a także budzenie świadomości jej misyjnego charakteru.
2. W tym kontekście, Komisja nr 1 „Synodalna parafia misyjna” za punkt wyjścia dla swoich prac przyjęła pogłębienie świadomości, że we współczesnym świecie wspólnota chrześcijan ma promieniować życiem według Ewangelii. Aby było to możliwe, potrzeba umacniania wiary w siebie (formacja), budowania dobrych relacji z ludźmi, z którymi będzie można dzielić odpowiedzialność za parafię (wspólnota), a także merytorycznego działania na rzecz ewangelizacji (misja).
3. Przystępując do pracy, Komisja podzieliła obszary zadań wynikające z synodalnej syntezy, na cztery grupy: 1) liturgia i sakramenty, 2) komunikacja, relacja, komunika, 3) formacja do współodpowiedzialności i misji, 4) rady duszpasterskie i rady ekonomiczne w parafii. Niniejszy dokument stanowi propozycję rozwiązań dla parafii zanurzonej we współczesności. Przemyslenia są owocem modlitwy indywidualnej i wspólnotowego rozeznawania w Duchu Świętym.

II. Liturgia i sakramenty

4. „Liturgia jest szczytem, do którego zmierza działalność Kościoła, i jednocześnie jest źródłem, z którego wypływa cała jego moc” (Konstytucja o liturgii świętej, nr 10), dlatego też chcemy dołożyć wszelkich starań, by była miejscem spotkania żywego Boga i wzrostu naszej wiary.

1) Liturgia jako przestrzeń i źródło budowania relacji wewnątrzparafialnych.

Zasady współpracy osób zaangażowanych w liturgię (celebrans, organista, służba liturgiczna, schola, chór, zakrystianie i inni)

5. Proboszcz powołuje animatora liturgicznego w parafii oraz zespół ds. liturgii. Tworzą go odpowiedzialni za posługi, funkcje, zadania liturgiczne. Animatorem liturgicznym jest osoba uformowana i kompetentna w zakresie liturgii.
6. Animator oraz zespół ds. liturgii, znając kompetencje poszczególnych osób zaangażowanych, organizują posługę liturgiczną i cykliczne spotkania osób odpowiedzialnych za poszczególne grupy liturgiczne: ministrantów, scholę, chór, organistów itd.
7. POSTULAT: Osoby odpowiedzialne za liturgię uczestniczą w dniach skupienia, sesjach formacyjnych (np. parafialnych lub dekanalnych), zebraniach koordynacyjnych przed rozpoczęciem danego okresu liturgicznego i uroczystościami parafialnymi. Animator liturgiczny jest odpowiedzialny za organizację wyżej wymienionych spotkań.
8. Ewaluację organizacji liturgii w parafii przeprowadza animator liturgiczny we współpracy z zespołem ds. liturgii. Swoimi uwagami dzieli się z proboszczem.
9. Osoby odpowiedzialne, zatrudnione przez parafię, udział w spotkaniach, mają uwzględniony w zakresie obowiązków.

Metody angażowania w liturgię wszystkich wiernych, zwłaszcza dzieci, młodzieży, całych rodzin, a także małżonków niesakramentalnych

10. Postuluje się wprowadzanie kilkuminutowych katechez liturgicznych przed lub po liturgii. Proboszcz po rozeznaniu zleca prowadzenie katechez duszpasterzom lub animatorowi liturgicznemu lub innym kompetentnym osobom.
11. Proboszcz wspólnie z animatorem liturgicznym dokłada wszelkich starań, aby zarówno duszpasterze, członkowie wspólnot działających przy parafii, jak i wszyscy wierni angażowali się w przygotowani i przebieg liturgii.
12. Postuluje się opracowanie i udostępnienie na poziomie diecezji programów szkoleniowo-formacyjnych do poszczególnych posług liturgicznych, które mogłyby być wykorzystane w formacji liturgicznej na poziomie parafii lub dekanatów przez animatorów liturgicznych lub zespoły ds. liturgii.
13. Organista lub kantor prowadzą próby śpiewu przed Mszą św. lub celebracjami liturgicznymi.
14. Istotnym elementem dla życia liturgicznego parafii jest wprowadzenie i praktykowanie formacji do lektoratu. Można przy tym rozważyć ogólnodiecezjalne wdrożenie w życie w diecezji posługi lektoratu wśród osób świeckich, w myśl zaleceń papieża Franciszka.
15. Postuluje się, by biskup diecezjalny ustanowił posługę akolitu oraz diakonat stały.
16. Narzędziem ewaluacji zaangażowania liturgicznego dla duszpasterzy są rozmowy lub spotkania z parafianami, w tym również wizyta duszpasterska.

Organizacja życia liturgicznego w oparciu o charyzmaty poszczególnych grup

17. Proboszcz lub animator liturgiczny zachęca do czynnego uczestnictwa w liturgii jako wspólnego dzieła. Życie liturgiczne parafii zależy od aktywności liturgicznej grup i wspólnot w obrębie parafii, dlatego też postuluje się większe zaangażowanie liderów i odpowiedzialnych w życie liturgiczne, zgodnie z ich charyzmatami, i określenie dla nich konkretnych zadań.

Rozwiązania służące przyjmowaniu przez wszystkich uczestników Eucharystii komunii pod dwiema postaciami

18. Zachęca się księży proboszczów do korzystania z opisanych w prawie możliwości udzielania komunii pod dwiema postaciami. Postuluje się, aby biskup diecezjalny rozeznał uprawnienie każdego kapłana do wydania osądu, czy wskazane jest udzielanie Komunii św. pod dwiema postaciami, poza przypadkami, kiedy nie jest to wskazane przez istniejące przepisy liturgiczne. Wierni powinni być przedtem należycie pouczeni, aby wykluczone było niebezpieczeństwo znieważenia Najświętszego Sakramentu, a sam obrzęd nie okazał się za trudny do wykonania z powodu zbyt dużej liczby uczestników lub innej przyczyny.
19. Duszpasterze poprzez katechezę przygotowują wiernych do przyjęcia Komunii pod dwiema postaciami.
20. Proboszcz stwarza możliwość przyjmowania Komunii św. tylko pod postacią chleba, jeśli pragną tego wierni.
21. Proboszcz jest odpowiedzialny za zapewnienie w parafii odpowiedniej liczby naczyń liturgicznych, przeznaczonych do udzielania Komunii pod dwiema postaciami.

2) Budowanie świadomości liturgicznej wśród wszystkich wiernych

Metody zabiegania o formację liturgiczną w parafii, o dbałość o piękno i właściwy przebieg celebracji

22. Proboszcz wyznacza osobę odpowiedzialną za formację liturgiczną w parafii. Funkcję tę pełni animator liturgiczny, przygotowany przez właściwe kursy i formację do podjęcia takiej odpowiedzialności. Osoba ta jest członkiem rady duszpasterskiej, gdzie również może utworzyć zespół ds. liturgii.

23. Animator liturgiczny organizuje w parafii spotkania formacyjne na temat liturgii, skierowane do różnych grup wiekowych, współpracuje przy tym z diecezjalnym centrum formacji lub zespołem ds. liturgii funkcjonującym przy Kurii.

24. Animator liturgiczny we współpracy z proboszczem dba, by w pełni wykorzystać zakres funkcji osób zaangażowanych w liturgię w parafii. Przeprowadza również ewaluację formacji liturgicznej.

25. Diecezjalne centrum formacji opracowuje cyfrowe treści, np. w formie podcastów, konferencji *online*, filmików, innych materiałów na temat liturgii, i udostępnienia je na forum diecezji jako narzędzia wspierające formację. Gromadzi i udostępnia dobre praktyki formacyjne z parafii.

26. Zachęca się księży do pogłębionej formacji liturgicznej.

27. Proboszcz wraz z animatorem liturgicznym są odpowiedzialni za troskę o piękno i czystość naczyń, szat liturgicznych i zakrystii.

Organizacja katechezy liturgicznej, tłumaczenie konkretnych znaków zwłaszcza podczas Eucharystii, opracowanie systemu wdrażania formacji ministrantów i lektorów

28. Animator liturgiczny zwraca szczególną uwagę na formację ministrantów i lektorów. We współpracy z diecezjalnym centrum formacji wdraża cykle formacyjne, przygotowane dla Liturgicznej Służby Ołtarza na poziomie ogólnopolskim.

29. Animator liturgiczny z zespołem ds. liturgii organizuje spotkania formacyjne (warsztaty, kursy, cykle), korzystając z propozycji z diecezjalnego centrum formacji.

30. Osoba odpowiedzialna z ramienia diecezjalnego centrum formacji koordynuje formację permanentną dla animatorów liturgicznych i ceremoniarzy.

31. Animator liturgiczny wraz z zespołem ds. liturgii organizuje kręgi liturgiczne, które są miejscem rozwoju duchowego, formacyjnego i pogłębienia zachwytu nad liturgią. W razie konieczności kręgi takie organizowane są w ramach dekanatu.

32. POSTULAT: Warto rozważyć organizację diecezjalnego kongresu eucharystycznego jako wydarzenia pogłębiającego życie eucharystyczne i liturgiczne w diecezji.

3) Słowo Boże – czytane, rozważane i dzielone

Metody wspierające podnoszenie poziomu głoszenia i percepcji homilii i kazań, metody popularyzacji nabożeństw słowa Bożego; metody rozwoju intelektualnego osób pragnących żyć słowem Bożym i nim się dzielić z innymi

33. Duszpasterz stwarza przestrzeń na informację zwrotną od wiernych dotyczącą odbioru homilii i kazań.

34. Animator liturgiczny wraz z zespołem ds. liturgii opracowuje i udostępnia biuletyn z czytaniem mszalnymi na dany tydzień liturgiczny wraz z komentarzami; może w tym celu korzystać z dostępnych opracowań.

35. Animator liturgiczny wraz z zespołem ds. liturgii przygotowuje obchody Niedzieli Słowa Bożego oraz Tygodnia Biblijnego w parafii.
36. Animator liturgiczny wraz z zespołem ds. liturgii popularyzuje nabożeństwa słowa Bożego poprzez różne formy reklamy (w Internecie, plakaty, świadectwa) i upowszechnia metody zwiększenia koncentracji i słuchania ze zrozumieniem.
37. Animator liturgiczny wraz z zespołem ds. liturgii angażują grupy i wspólnoty parafialne do organizacji nabożeństw słowa Bożego.
38. Animator liturgiczny wraz z zespołem ds. liturgii organizuje różne formy czytania i rozważania słowa Bożego: *lectio divina*, kręgi biblijne, echo słowa, wykłady z zaproszonymi gośćmi i inne. W przypadku małych parafii spotkania organizowane są w wymiarze dekanatu.
39. POSTULAT: Wskazane jest, aby w dekanacie, w którym są małe parafie, inicjatywy biblijne organizowane były przez grupy międzyparafialne lub dekanalne. Za koordynację międzyparafialnych inicjatyw biblijnych odpowiada dziekan.
40. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji gromadzi i udostępnia dobre praktyki dotyczące działań biblijnych w diecezji.
41. POSTULAT: Diecezja organizuje warsztaty kaznodziejskie.

Praktyki wspierające godne i dobre czytania słowa Bożego podczas liturgii, etc.

42. Animator liturgiczny lub zespół ds. liturgii organizuje otwarty kurs lektorski dla parafian (również dla dorosłych, mężczyzn i kobiet). Kurs może odbywać się na poziomie dekanatu.
43. Duszpasterz raz z animatorem liturgicznym i zespołem ds. liturgii zachęcają osoby czytające słowo Boże podczas liturgii do czytania słowa Bożego poza liturgią, rozważania i życia tym słowem.
44. Proboszcz udostępnia dogodne miejsce do przygotowania czytań przed liturgią.

III. Komunikacja, relacja, komunია

1) Relacje i współpraca wewnątrz parafii

Rozwiązania służące budowaniu i wzmacnianiu wspólnoty, dobre praktyki służące nawiązywaniu i pogłębianiu relacji wewnątrz parafii pomiędzy różnymi stanami, grupami, pokoleniami oraz ludźmi o różnym statusie społecznym i osobami zagubionymi tożsamościowo, dostrzegając obecność migrantów i uchodźców

45. Proboszcz we współpracy z radami duszpasterską i ekonomiczną organizuje dostępne dla wszystkich i zachęcające (czyste i ciepłe) miejsce do spotkań przy parafii. Salki mają dostęp do kuchni, toalety i podstawowych sprzętów (np. czajnik).
 - a. w przypadku braku domu parafialnego można rozważyć udostępnienie nieużywanych pomieszczeń plebanii, takich jak piwnice lub parter;
 - b. w przypadku braku wolnych pomieszczeń w plebanii rada ekonomiczna nawiązuje kontakt z władzami lokalnymi w celu udostępnienia innych przestrzeni do spotkań (np. sala Gminnego Ośrodka Kultury, sala wiejska itp.);
 - c. rada ekonomiczna odpowiada za ustalanie szczegółów korzystania z tych miejsc (np. spisany regulamin dla wspólnot).

46. Parafia rozwija obecność w Internecie i mediach społecznościowych, aby lepiej informować, angażować parafian oraz osoby spoza wspólnoty. Proboszcz wybiera osobę odpowiedzialną za media i komunikację zewnętrzną. Jeśli to możliwe, to powołuje zespół ds. mediów i komunikacji.

47. Duszpasterze aktywnie budują atmosferę otwartości i zaangażowania poprzez regularne spotkania z parafianami, zarówno formalne, jak i nieformalne. Duszpasterze aktywnie uczestniczą w życiu wspólnoty, organizując wydarzenia i nawiązując bliskie relacje z parafianami. Podczas takich spotkań duszpasterze spędzają wspólny czas z parafianami i uczestniczą w ich życiu codziennym.

48. Parafia, współpracując z lokalną społecznością, podejmuje inicjatywy na rzecz osób potrzebujących, w tym uchodźców i osób w kryzysowych sytuacjach życiowych. Na przykład rada ekonomiczna organizuje zbiórki na rzecz potrzebujących (np. dla osób dotkniętych pożarem lub chorobą). Parafialny zespół Caritas lub nieformalna grupa charytatywna współpracuje z radą ekonomiczną w celu zorganizowania zbiórki.

49. Parafia korzysta z poradni specjalistycznych dostępnych na swoim terenie, aby wspierać osoby zagubione tożsamościowo. W przypadku braku takiej poradni w parafii duszpasterz nawiązuje współpracę z istniejącymi ośrodkami w sąsiednich parafiach lub miejscowościach. Proboszcz, przy wsparciu rady duszpasterskiej, udostępnia informacje o poradnictwie.

Warunki i rozwiązania, dotyczące poprawnej komunikacji i relacji między różnymi stanami Kościoła (duchowni, świeccy, konsekrowani) oraz wewnątrz tych grup; tworzenie przestrzeni spotkania, słuchania i dialogu w parafii, praktykowania dialogu w oparciu o metodę „Rozmowa w Duchu Świętym”

50. Proboszcz dba o poprawną komunikację oraz relacje między różnymi stanami Kościoła:

- a. tworzy w parafii grupy robocze złożone z przedstawicieli różnych stanów Kościoła, które będą zajmować się konkretnymi tematami lub problemami parafii;
- b. pełni rolę koordynatora, ułatwiając współpracę między różnymi wspólnotami, by działania były spójne;
- c. wraz z radą duszpasterską zapewnia regularność spotkań i zapewnia otwartość i przejrzystość w wyrażaniu myśli;
- d. wraz z radą duszpasterską tworzy „platformę komunikacyjną” (np. grupa/forum *online*), na której członkowie wspólnoty mogliby dzielić się myślami, sugestiami i informacjami.

51. Rada duszpasterska wraz z proboszczem organizują warsztaty dotyczące komunikacji i wydarzenia integracyjne pozwalające zacieśnić więzy między członkami wspólnoty. Korzystają przy tym z pomocy diecezjalnego centrum formacji.

52. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji organizuje dla dekanatów szkolenia w zakresie kompetencji komunikacyjnych.

53. Proboszcz tworzy przestrzeń do praktykowania dialogu w oparciu o metodę „Rozmowa w Duchu Świętym”.

- a. Duszpasterze i liderzy wspólnot wdrażają i praktykują dialog w oparciu o metodę „Rozmowa w Duchu Świętym” w regularnych spotkaniach wspólnot.

- b. Duszpasterze i liderzy wspólnot dbają o regularność tych spotkań i przygotowują różnorodne tematy, które są istotne dla członków parafii, takie jak: duchowość, życie społeczne czy problemy lokalnej społeczności.

Praktyki wspierające rodziny (także niesakramentalne) i umożliwiające im czynny udział w życiu parafii

54. Proboszczowie obejmują troską rodziny niesakramentalne, ludzi żyjących w separacji i po rozwodzie oraz ich dzieci i rodziny, angażując je w różne działania bez tworzenia oddzielnych grup. Podczas głoszonych kazań, katechez i rekolekcji duszpasterze pamiętają, że pary niesakramentalne są także słuchaczami słowa. W związku z tym, nauczając w duchu prawdy i miłości, kładą nacisk na tłumaczenie, a nie ocenianie, używają delikatnego języka.

55. Proboszcz angażuje doświadczone małżeństwa w różne inicjatywy parafialne, takie jak prowadzenie grup modlitewnych, organizowanie wspólnych wyjazdów, spotkań rodzinnych czy grup wsparcia dla młodych małżeństw.

56. Proboszcz w parafii lub dziekan w dekanacie organizuje dni skupienia lub rekolekcje dla par, które są razem i pragną zawrzeć sakrament małżeństwa lub odkładają datę sakramentu małżeństwa.

57. Proboszcz dba o obecność doradcy życia rodzinnego w swojej parafii. Wspiera pary w rozwijaniu dialogu małżeńskiego i rozwiązywaniu problemów poprzez organizowanie warsztatów komunikacyjnych i spotkań z doradcami życia rodzinnego w poradni parafialnej bądź specjalistycznej.

58. Na poziomie diecezji biskup wraz z diecezjalnym duszpasterzem rodzin, duszpasterzem młodzieży, dyrektorami Wydziału Duszpasterskiego i Wydziału katechetycznego oraz diecezjalną doradczynią rodzin tworzy Centrum Rodzinne – zespół osób wspierających małżeństwa i rodziny. Odpowiada za rozwój i wsparcie poradni rodzinnych przy parafiach, zapewniając duszpasterską opiekę nad rodzinami w diecezji.

59. Duszpasterze, korzystając z potencjału starszych osób, organizują z nimi i dla nich różne wydarzenia i wspólnoty np. klub seniora, wspólnoty modlitewne i aktywizujące.

60. Duszpasterze dbają o formację rodziców w czasie przygotowań dzieci i młodzieży do sakramentów i angażują rodziców w ten proces (np. zapraszają do wspólnej modlitwy za swoje dzieci, prowadzą cykle katechez, zapraszają na rekolekcje dla małżeństw i rodzin).

Praktyki pozwalające znaleźć swoje miejsce w parafii ludziom młodym, umożliwiające wychodzenie do młodych

61. Komisja nr 1 prosi zespoły parafialne oraz zespoły tematyczne młodzieży i studentów o przekazanie pomysłów i sugestii podejścia do ludzi młodych w Kościele – ze szczególnym uwzględnieniem parafii i dekanatów. Komisja odniesie się do dostarczonych sugestii od tych podmiotów.

Warunki i praktyki pozwalające wszystkim wiernym służyć wspólnocie zgodnie z otrzymanymi darami, ze szczególnym uwzględnieniem obecności młodzieży, niepełnosprawnych i ubogich

62. Duszpasterze w parafii wraz z radą duszpasterską i liderami wspólnot opracowują Plan Duszpasterski Parafii (dalej: PDP).

- a. PDP obejmuje duchowe i intelektualne, formacyjne i edukacyjne oraz organizacyjne i charytatywne aspekty życia wspólnoty parafialnej. W tym celu rozeźnia potrzeby lokalnej wspólnoty, jej specyfikę, charyzmat i misję (np. wykorzystuje w misji parafii osobę jej patrona).
- b. PDP uwzględnia i wpisuje się w plan duszpasterski diecezji oraz w plan duszpasterski dekanatu. Przy opracowaniu PDP wykorzystywana jest metoda „Rozmowa w Duchu Świętym”.
- c. W PDP kładzie się szczególny nacisk na pracę z młodzieżą (np. przygotowanie do sakramentu bierzmowania).
- d. PDP uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych i ubogich.
- e. PDP jest regularnie (nie rzadziej niż raz w roku) poddawany ewaluacji na wspólnym zebraniu duchownych z radą duszpasterską. W trakcie tych spotkań stosowana jest metoda „Rozmowa w Duchu Świętym”.
- f. PDP uwzględnia zaangażowanie wszystkich wspólnot i ruchów religijnych w parafii.

63. **POSTULAT:** Diecezjalne centrum formacji tworzy kursy formacyjne dla członków parafialnych rad duszpasterskich.

Metody współpracy między pracownikami parafii, grupami parafialnymi i wiernymi, z naciskiem na uczestnictwo wszystkich w odkrywaniu i realizacji misji charakterystycznej dla danej parafii

64. Parafia buduje przestrzeń do słuchania, by szukać sposobów na usłyszenie wszystkich członków wspólnoty parafialnej (nie tylko liderów i osób należących do rad duszpasterskich):

- a. duszpasterze szukają okazji do kontaktu z parafianami poza kontekstem liturgicznym. Są obecni i dostępni, dbają o nawiązywanie relacji z wiernymi;
- b. rada duszpasterska zapewnia przestrzeń do spotkań (salki parafialne).
Przestrzeń ta uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

65. Proboszcz dba o to, aby ważne wydarzenia jak odpusty, festyny, wizytacje biskupa stwarzały możliwość spotkania wiernych ze swoimi duszpasterzami. Zaleca się odejście od modelu, w którym po liturgii księża opuszczają wspólnotę parafialną, udając się na posiłek we własnym gronie i tracą okazję do kontaktu z wiernymi.

66. Wspólnoty, grupy parafialne i zaangażowani w życie parafii mają świadomość wspólnego celu i misji. Współpracują ze sobą na zasadzie dialogu i porozumienia dla dobra wszystkich wiernych. Proboszcz i rada duszpasterska zachęcają do organizowania przedsięwzięć mających na celu jednoczenie i integrację członków różnych grup i wspólnot (np. parafialny dzień wspólnot, spotkanie opłatkowe).

2) Relacje i współpraca na zewnątrz

Sposoby współpracy, wymiany darów i budowania komunii między parafiami na poziomie dekanatu, pozwalające nawiązać i zacieśnić relacje między duszpasterzami i grupami parafialnymi w ramach dekanatu, ze szczególnym uwzględnieniem parafii wiejskich i w małych miejscowościach

67. Dziekan wspólnie z ojcem duchownym dekanatu organizuje co najmniej raz na kwartał spotkania duszpasterzy oparte na modlitwie i „Rozmowie w Duchu Świętym”. Spotkania składają się z części formacyjnej i budowania wspólnoty braterskiej.

68. Wicedziekan jest koordynatorem programu na poziomie dekanatu, który obejmuje rozeznanie mocnych stron poszczególnych parafii i dzielenie się nimi między parafiami. W szczególności koordynuje stworzenie Dekanalnego Planu Duszpasterskiego (dalej: DPD), dba o jego spójność oraz uwzględnienie głosu każdej parafii.

69. Wicedziekan w ramach ww. programu organizuje spotkania dekanalnego zespołu duszpasterskiego (składającego się z jednego duszpasterza oraz dwóch przedstawicieli rad duszpasterskich z każdej parafii). Odbywają się one przynajmniej dwa razy w roku i uwzględniają metodę „Rozmowa w Duchu Świętym”.

70. Celem spotkań jest wspólne opracowanie DPD. Plan pozwala na lepszą koordynację działań między parafiami oraz wyznacza cele i priorytety zgodne z lokalnymi potrzebami. Współpraca między parafiami może obejmować na przykład wspólnie organizowane pielgrzymki, formację i wyjazdy liturgicznej służby ołtarza, wspólne przygotowywanie kandydatów do bierzmowania, nauk przedmażeńskich, dialogów dla małżeństw, kursów alpha i innych wydarzeń, działań ewangelizacyjnych i formacyjnych.

71. DPD jest publikowany na stronach internetowych parafii danego dekanatu oraz udostępniany w gablotach przykościelnych. Ma to na celu zwiększenie przejrzystości działań duszpasterskich oraz pozwala wiernym zapoznać się z wizją i kierunkami działań dekanatu.

Metody współpracy parafii i ich zespołów (dekanat) z samorządami, organizacjami pozarządowymi, mediami

72. Proboszcz z radą duszpasterską buduje relacje z lokalnym samorządem. Parafia realizuje cele służące lokalnej społeczności przy współpracy z samorządem i bierze udział w tworzeniu wartościowych inicjatyw. Do kontaktów z samorządami mogą zostać oddelegowani parafianie np. zaangażowani w działalność samorządową.

73. Proboszcz odpowiada za kształt relacji z lokalnymi mediami. Może do tego celu stworzyć zespół lub wyznaczyć odpowiedzialną osobę.

74. Parafia współpracuje z organizacjami pozarządowymi (również świeckimi), których misja jest zbieżna z misją parafii. Proboszcz decyduje, kto zostaje za tę współpracę odpowiedzialny.

Metody usprawniające komunikowanie się duszpasterzy z wiernymi (ogłoszenia parafialne), a także z grupami, wspólnotami i otoczeniem parafii (gazetki, strony internetowe, media społecznościowe)

75. Proboszcz organizuje cykliczne spotkania otwarte z parafianami, na których każdy z nich może się otwarcie wypowiedzieć.

76. W parafii powstaje zespół ds. mediów i komunikacji, odpowiedzialny za redagowanie ogłoszeń i informacji, zwłaszcza w zakresie mediów elektronicznych (strony internetowe, media społecznościowe, gazetki, zawartość gablot). Do udziału szczególnie zachęca się młodzież.

77. Parafia wykorzystuje wszelkie dostępne miejsca w przestrzeni publicznej (zwłaszcza własny potencjał lokalizacyjny – np. elewacje budynków, ogrodzenia), aby dotrzeć do społeczności lokalnej. W miarę możliwości warto także zadbać o umieszczenie tablic informacyjnych na zewnątrz budynków parafialnych, by zapewnić

stałą dostępność do informacji o wydarzeniach (zwłaszcza ewangelizacyjnych), organizowanych przez parafię.

IV. Formacja do współodpowiedzialności i misji

1) Troska o dojrzałą duchowość indywidualną i wspólnotową

Praktyki duchowe wzmacniające dojrzałość w wierze i wzrastanie w osobistej relacji z Bogiem (ze szczególnym uwzględnieniem słowa Bożego)

78. Proboszcz organizuje przynajmniej raz w tygodniu co najmniej godzinną adorację Najświętszego Sakramentu w ciszy, z możliwością skorzystania z sakramentu pojednania.

79. Dziekan dba o koordynację adoracji w każdej parafii w dekanacie.

80. Dziekan w porozumieniu z proboszczami dba o przekaz informacji o terminach adoracji i spowiedzi w dekanacie.

81. Proboszcz inicjuje powstanie grupy biblijnej, w której parafianie mają możliwość spotkania się z Bogiem obecnym w swoim słowie.

82. Liderzy wspólnot są odpowiedzialni za pielęgnowanie umiłowania słowa Bożego w życiu ich wspólnot.

83. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji organizuje kursy przygotowujące do prowadzenia grupy biblijnej dla animatorów i liderów wspólnot.

84. Dziekan koordynuje w dekanacie cykle katechez, pogłębiających prawdy wiary.

85. Proboszcz przynajmniej raz w roku organizuje nabożeństwo pokutne z pogłębionym rachunkiem sumienia, osobistym i wspólnotowym.

86. Proboszcz daje okazję do składania świadectwa wybranym osobom wobec wspólnoty parafialnej w celu zachęty do powyższych praktyk.

87. Proboszcz, wspólnie z radą duszpasterską, rozeznaje owoce wprowadzanych w parafii praktyk duchowych i w razie potrzeby modyfikuje je zgodnie z rozeznaniem.

2) Przygotowywanie do współodpowiedzialności

Warunki i sposoby wdrożenia metody wspólnotowego rozeznawania w praktykę podejmowania decyzji i działań duszpasterskich w parafii (podstawa – „Rozmowa w Duchu Świętym”)

88. Rada duszpasterska i inne grupy działające w parafii jako metodę rozeznawania i ewaluacji przyjmują „Rozmowę w Duchu Świętym”. Metoda „Rozmowa w Duchu Świętym” zawiera: przygotowanie osobiste, modlitwę indywidualną i wspólnotową, dzielenie, słuchanie, ciszę i wspólne szukanie rozwiązań na podstawie tego, co usłyszeliśmy.

89. Proboszcz lub lider uwzględnia w trakcie procesu rozeznawania modlitwę i dzielenie się słowem Bożym. Zespół rozeznający wsłuchuje się w głos Ducha Świętego (dzielenie się słowem Bożym, „Rozmowa w Duchu Świętym”...).

90. Proboszcz lub lider podaje problem do rozeznania.

91. Proboszcz lub lider podejmuje decyzje w oparciu o rozeznanie zespołu.

92. Proboszcz lub lider ma obowiązek zasięgnąć głosu doradczego zespołu rozeznającego w istotnych działach duszpasterskich (*wymaga doprecyzowania, czym są istotne działania duszpasterskie – pytanie do parafii to jak doprecyzować*). Ewentualna decyzja odmienna, proboszcza lub lidera, powinna być jasno uzasadniona.

93. Zespół rozeznający może przyjąć inną metodę rozeznawania, która jednak będzie uwzględniać przygotowanie osobiste, modlitwę indywidualną i wspólnotową, dzielenie, słuchanie, ciszę i wspólne budowanie.
94. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji organizuje warsztaty z metod rozeznawania indywidualnego i wspólnotowego (np. metody „Rozmowa w Duchu Świętym”).
95. Proboszcz lub lider jest odpowiedzialny za formację osób i grup rozeznających.

Praktyki służące rozeznawaniu darów poszczególnych członków parafii

96. Proboszcz razem z radą duszpasterską i ekonomiczną w cyklu rocznym przeprowadza ankietę na temat potrzeb duchowych i materialnych parafii. Do rozeznania brane są pod uwagę potrzeby zgłoszone także w czasie wizyty duszpasterskiej i innych spotkań.
97. Proboszcz z radą duszpasterską i ekonomiczną na podstawie wyników ankiety rozeznaje potrzeby, które będą realizowane, uwzględniając priorytety działań i czas realizacji.
98. Proboszcz z radą duszpasterską i ekonomiczną rozeznaje dary i kompetencje potrzebne do realizacji określonych działań.
99. Proboszcz przedstawia parafii wyniki ankiety.
100. Proboszcz zaprasza poczuwających się do współodpowiedzialności za parafię na spotkanie w celu zaangażowania się w realizację rozeznanych potrzeb.
101. Przed kolejną ankietą proboszcz sporządza rzetelne sprawozdanie, w miłosierdziu i prawdzie, z działań podjętych w minionym roku.
102. Proboszcz powołuje grupę wsparcia modlitewnego dla działań duszpasterskich w parafii.

3) Budowanie postaw służących misji

Praktyki służące celom misyjnym w parafii i dekanacie oraz rozeznawaniu obszarów misyjnych, dobór właściwych środków do ich realizacji

103. Proboszcz buduje zespół osób gotowych zająć się celami misyjnymi parafii (dalej: odpowiedzialni za misje).
104. Proboszcz z odpowiedzialnymi za misje praktykuje i zachęca do modlitwy w intencji rozeznawania dzieł i ich podjęcia.
105. Proboszcz i odpowiedzialni za misje stwarzają przestrzeń otwartości na różnych płaszczyznach misyjnych np. kancelaria parafialna, „otwarte drzwi kościoła”, wychodzenie kapłana do wiernych po Eucharystii, wizyta duszpasterska i inne.
106. Proboszcz we współpracy z grupami parafialnymi cyklicznie organizuje parafialne dni skupienia, otwarte dla wszystkich chętnych. Program spotkania uwzględnia część duchową (np. konferencję, modlitwę, adorację, dzielenie w małych grupach) oraz wspólne świętowanie (agapa).
107. Proboszcz i odpowiedzialni za misje organizuje kursy ewangelizacyjne z głoszonym kerygmatem np. kursy alpha, seminaria i inne. Informację o podjętych działaniach udostępnia parafiom w dekanacie.
108. Dziekan jest odpowiedzialny za koordynację i przekaz informacji o inicjatywach misyjnych w parafiach dekanatu.
109. POSTULAT: Diecezja tworzy i udostępnia listę wspólnot gotowych do wsparcia parafii w dziełach ewangelizacyjnych.

110. Proboszcz, współpracując z odpowiedzialnymi za misje, organizuje przygotowanie do sakramentów: chrztu, I Komunii św., bierzmowania i małżeństwa, opierając się na kerygmacie i świadectwie.

111. Proboszcz z odpowiedzialnymi za misje dokonuje cyklicznej (przynajmniej raz w roku) ewaluacji podjętych działań i dostosowuje je do aktualnie rozeznaczonych obszarów.

Zagadnienia, które wymagają dekanalnych i diecezjalnych rozwiązań w obszarze formacji integralnej, dla służby na rzecz misji

112. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji tworzy cykliczne spotkania formacyjne, w zależności od potrzeb parafii, dekanatów i regionów, czyniąc uczniów Jezusa, ewangelizatorów, katechistów, animatorów i liderów. Spotkania odbywają się w różnych miejscach diecezji: rejonach, dekanatach.

113. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji przygotowuje do podjęcia misji proboszczów i rady duszpasterskie.

114. POSTULAT: Diecezja zbiera dostępne narzędzia lub przygotowuje nowe, które służą: preewangelizacji, ewangelizacji, uczniostwu i podejmowaniu misji.

115. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji prowadzi w rejonach: szkoły modlitwy, katechumenat ochrzczonych (reewangelizacja), duszpasterstwo małżeństw sakramentalnych i niesakramentalnych.

116. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji wraz z dziekanami lub proboszczami raz w roku przeprowadza ewaluację zaproponowanego programu i wprowadza potrzebne poprawki.

Praktyki przygotowujące wiernych do budowania komunii, formowania serca i podejmowania misji

117. Rada duszpasterska po rozeznaniu na modlitwie osobistej i wspólnotowej tworzy projekt duszpasterski, mający na celu budowanie komunii, formowanie serca i podejmowania misji.

118. Projekt ten uwzględnia: życie modlitewne (np. adoracja w ciszy), piękno liturgii (np. budowanie duchowości eucharystycznej), umiłowanie słowa Bożego (np. nabożeństwo słowa Bożego), spotkania o charakterze wspólnego świętowania (agape). W tworzeniu projektu duszpasterskiego jest uwzględniony program duszpasterski Episkopatu Polski i diecezji na dany rok.

119. Rada duszpasterska zaprasza i włącza do projektu jak najszersze grono osób chętnych.

120. POSTULAT: Diecezjalne centrum formacji wspiera działania parafii, służące budowaniu komunii, formowania serca i podejmowania misji.

121. W trakcie trwania projektu i po jego zakończeniu rada duszpasterska i osoby zaangażowane weryfikują owocność podjętych działań.

122. Dziekan, po rozeznaniu, organizuje dekanalną konferencję dla zespołów pracujących nad projektami duszpasterskimi w poszczególnych parafiach w celu podzielenia się doświadczeniami zdobytymi w trakcie trwania projektu oraz wspólnego świętowania.

123. W parafii, w której nie ma żadnego ruchu ani wspólnoty modlitewnej, proboszcz, korzystając z diecezjalnego centrum formacji, zaprasza zespół ewangelizatorów w celu powołania takiej grupy.

V. Rady duszpasterskie i rady ekonomiczne w parafiach

1) Praktyki pozwalające na rozwiązanie istniejących rad parafialnych i uruchomienie rad duszpasterskich i ekonomicznych w parafiach, w oparciu o Kodeks Prawa Kanonicznego

124. Kodeks Prawa Kanonicznego wyszczególnia radę duszpasterską (kan. 536 § 1) i radę ekonomiczną (kan. 537). Rady te różnią się odrębnym usytuowaniem w prawie kościelnym.

125. W ramach okresu przejściowego ordynariusz rozwiązuje wszystkie istniejące dotychczas rady parafialne. Na 30 dni przed terminem rozwiązania dotychczas istniejących rad parafialnych, zobowiązuje się proboszczów i administratorów do przedłożenia propozycji składu rady duszpasterskiej i ekonomicznej.

126. Powołane po raz pierwszy rady duszpasterska i ekonomiczna powinny opracować swój statut, uwzględniający specyfikę i potrzeby parafii. W toku pracy synodalnej opracowano wzór statutu, który może być pomocny przy układaniu statutu rad ekonomicznej i duszpasterskiej. Statut ten może być, w zależności od specyfiki parafii, krótszy lub dłuższy i nie zawierać wszystkich szczegółów formalnych zawartych we wzorze statutu (wzory statutów w załączniku).

127. Uchwalenie przez rady statutu i wprowadzenie zmian wymaga uchwały powziętej większością 2/3 głosów, w tym głosu proboszcza/administratora.

128. Statut i skład rad duszpasterskiej i ekonomicznej oraz jego zmiana podlegają zatwierdzeniu przez biskupa diecezjalnego.

129. Udział w radach ekonomicznej i duszpasterskiej jest honorową pracą społeczną i nie stanowi tytułu do wynagrodzenia.

2) Ramowe zasady działania rad, kompetencje, skład, rola członków, kadencyjność, zasady komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, służące realizacji współodpowiedzialności i misji.

Sposób działania i kompetencje

130. Rady duszpasterska i ekonomiczna są gremiami doradczymi proboszcza/administratora we wszystkich sprawach parafii (kan. 536 § 2) i nie są organami władzy. Mają jednak zapodmiotowienie w prawie partykularnym Archidiecezji Wrocławskiej (II Synod Archidiecezji Wrocławskiej).

131. Rady duszpasterska i ekonomiczna działają poprzez wydawanie uchwał oraz sprawozdań.

132. Opracowanie uchwał i sprawozdań poprzedzone jest właściwym rozeznaniem. Synod postuluje rozeznawanie metodą „Rozmowa w Duchu Świętym”, szczególnie w odniesieniu do rad duszpasterskich. Biorąc pod uwagę różnorodność wspólnot parafialnych, postuluje się, aby ostateczną decyzję w tym względzie pozostawić każdej z rad.

133. Wybierając metodę pracy, rozeznawania, należy mieć na uwadze zalecenia płynące z urzędów centralnych archidiecezji wrocławskiej, poziom formacji rady oraz jej liczebność.

134. Decyzja, czy i w jakiej mierze, w danej sytuacji sprawy finansowe parafii mogą wchodzić w zakres kompetencji rady ekonomicznej, należy do biskupa diecezjalnego.

135. W zakres kompetencji rady duszpasterskiej wchodzi: całość duszpasterstwa parafialnego, ze szczególnym uwzględnieniem liturgii, katechezy i życia wspólnot

działających przy parafii oraz działalności społecznej we wspólnocie parafialnej i inspirowanie nowych form duszpasterskich.

136. W sprawach personalnych obsady duchowieństwa parafialnego rady duszpasterska i ekonomiczna mają głos doradczy wobec biskupa diecezjalnego.

137. Decyzje we wszystkich sprawach dotyczących parafii podejmuje proboszcz/administrator. Rady duszpasterska i ekonomiczna po rozeznaniu sprawy, którą im przedłożono, mają prawo podejmować uchwały. Są one wyrażeniem opinii i pomocą w podjęciu decyzji, a więc radą dla proboszcza/administratora. Proboszcz/administrator jest w sumieniu zobowiązany do wysłuchania opinii rad duszpasterskiej i ekonomicznej, liczenia się z nią i wzięcia jej pod uwagę przy podejmowaniu decyzji.

138. Jeżeli zdaniem proboszcza/administratora realizacja jakiegoś postanowienia rad duszpasterskiej i ekonomicznej, podjętego w formie uchwały, nie jest z jakichś względów możliwa, proboszcz/administrator powinien swoje stanowisko umotywić wobec członków rady.

139. Sprawy sporne między radami a proboszczem/administratorem rozstrzyga biskup diecezjalny.

140. Na posiedzenia rady poświęcone jakiejś szczegółowej tematyce mogą być zapraszane, w charakterze ekspertów/rzeczoznawców, osoby niebędące członkami rady. W gestii członków rady pozostaje decyzja o ewentualnym wynagrodzeniu dla eksperta.

141. Rada może się rozwiązać na wniosek przynajmniej 2/3 głosów.

142. Posiedzenia rady powinny odbywać się co najmniej raz na kwartał. Przynajmniej raz w roku powinno się odbyć otwarte posiedzenie rady, aby umożliwić wiernym zapoznanie się z jej pracą.

143. Porządek obrad rady i tematy, które mają być omawiane, ustala proboszcz/administrator w porozumieniu z przynajmniej niektórymi członkami rady. Porządek dzienny posiedzenia powinien być podany wcześniej do wiadomości wszystkich członków rady.

144. Każde posiedzenie rady powinno być zwięźle protokołowane przez sekretarza, wybranego spośród członków rady. Protokół winien być odczytany i zatwierdzony na następnym posiedzeniu rady.

145. Liczniejsza rada może powołać sekretariat, który przygotowuje porządek obrad, ustala protokolanta posiedzenia i prowadzi archiwum rady.

146. Pracę rady ekonomicznej nadzoruje i wspiera biskup diecezjalny, poprzez ekonoma Archidiecezji Wrocławskiej oraz dziekana dekanatu.

147. Pracę rady duszpasterskiej nadzoruje i wspiera biskup diecezjalny, poprzez Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej oraz dziekana dekanatu.

148. Wskazane jest, aby nadzór i wsparcie nad radami ekonomiczną i duszpasterską miał charakter kolegialny, np. poprzez diecezjalną radę duszpasterską i diecezjalną radę ekonomiczną, z zastrzeżeniem prerogatyw Wydziału Duszpasterskiego Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej i ekonoma Archidiecezji Wrocławskiej.

149. Do zadań rady duszpasterskiej należy:

- a. stałe diagnozowanie sytuacji parafii pod względem potrzeb duszpasterskich i społecznych;
- b. planowanie i organizowanie dzieł duszpasterskich w parafii, w szczególności: formacja małżeństw i rodzin, formacja dzieci i młodzieży,

- duszpasterstwo związków niesakramentalnych i osób w sytuacjach nieregularnych, ewangelizacja osób pozostających na „peryferiach” parafii;
- c. troska o służbę Bożą – liturgię;
 - d. pomoc w kierowaniu parafią.
150. Do zadań rady ekonomicznej należy:
- a. wypowiedania się na temat stanu finansowego parafii, umów i stosunków pracy zawieranych przez parafię, ruchomości i nieruchomości stanowiących majątek parafialny lub znajdujący się w zarządzie parafii oraz działalności społecznej we wspólnocie parafialnej;
 - b. składanie sprawozdania rocznego z finansów oraz majątku parafii; sprawozdanie takie przedkładane jest do wglądu wszystkim członkom wspólnoty parafialnej; sprawozdanie roczne przedkładane jest do akceptacji dziekanowi oraz ekonomowi Archidiecezji Wrocławskiej;
 - c. monitorowanie na bieżąco stanu prowadzonych prac remontowo-budowlane w przypadku większych remontów;
 - d. troska o finanse i majątek parafii oraz mienie jej powierzone, którego wyrazem jest: obecność członków rady podczas przekazywania urzędu administratorowi parafii oraz nowo mianowanemu proboszczowi; możliwość stałego i nieskrępowanego wglądu w konta parafii i księgi inwentarzowe; obecność członków rady przy przekazywaniu mieszkań duszpasterzom posługującym w parafii bądź jej pracownikom; kontrasygnata zobowiązań finansowych parafii na kwotę wyższą niż 10 000 zł.

Członkowie rad duszpasterskiej i ekonomicznej

151. Skład rad ekonomicznej i duszpasterskiej powinien odzwierciedlać skład społeczny parafii. Bez względu na płeć powinny być w niej reprezentowane różne stany, zawody i grupy wiekowe.
152. Członkiem rady ekonomicznej lub duszpasterskiej może być także osoba zamieszkująca na stałe poza parafią.
153. W skład rad duszpasterskiej i ekonomicznej nie mogą wchodzić osoby obłożone karami kościelnymi lub niegodne w powszechnym odczuciu parafian.
154. Możliwe jest członkostwo w obu ciałach doradczych.
155. Rada duszpasterska nie powinna być zbyt mała, co podważałoby jej reprezentatywność, ani też zbyt liczna, co utrudniałoby jej operatywność i czynny udział wszystkich członków w pracy rady. Optymalną liczbą wydaje się być 15–30 osób, zależnie od potrzeb parafii.
156. Minimalna liczba członków rad ekonomicznej i duszpasterskiej to trzy osoby.
157. Członkowie rady mają prawo poruszania wszystkich istotnych problemów parafii. Porządek obrad winien zawierać na końcu punkt „wolne wnioski”.
158. Członkowie rady mają prawo proponować tematy następnych posiedzeń.
159. W czasie trwania kadencji rady dopuszcza się możliwość dołączenia nowych członków rady zarówno przez proboszcza/administratora, jak i na wniosek członków rady.
160. Skład rady i jego zmiana podlegają zatwierdzeniu przez biskupa diecezjalnego.
161. Wygaśnięcie mandatu członka rady następuje na skutek śmierci, rezygnacji lub długotrwałego rozluźnienia więzi ze wspólnotą parafialną.

162. Wygaśnięcie mandatu członka rady może także nastąpić przez wykluczenie z powodu postępowania niezgodnego ze statutem rady. Decyzję taką podejmuje rada po uprzednim przedłożeniu okoliczności uzasadniających wykluczenie.
163. Członek rady, wobec którego wysuwa się zarzuty, winien być obecny na posiedzeniu rady debatującej nad jego wykluczeniem i ma prawo do obrony.
164. Rozpatrywanie sprawy wykluczenia członka rady na posiedzeniu rady nie będzie podejmowane, o ile zgłosi on taki wniosek z równoczesną dobrowolną rezygnacją z dalszego uczestnictwa w radzie.
165. Wykonanie zadań rady wymaga od jej członków dużej dojrzałości duchowej i odpowiedniego poziomu wiedzy religijnej. Dlatego członkowie rady winni stale pogłębiać swoje życie wewnętrzne i wiedzę religijną przez lekturę, słuchanie wykładów i udział w kursach czy seminariach, zarówno na poziomie dekanatu (animowane przez dziekana), jak diecezji (animowane przez diecezjalne centrum formacyjne).
166. W skład rady duszpasterskiej wchodzi:
- proboszcz i jego współpracownicy kapłani, rektorzy kościołów nieparafialnych;
 - przedstawiciele zgromadzeń zakonnych działających na terenie parafii;
 - przedstawiciele katechetów i katechetek świeckich;
 - przedstawiciele wspólnot, bractw, ruchów i organizacji katolickich działających na terenie parafii;
 - przedstawiciele katolików świeckich stanowiący przekrój parafii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów Kościoła (rodziny, osoby samotne, młodzież, seniorzy).
167. W skład rady ekonomicznej wchodzi:
- proboszcz i jego współpracownicy kapłani;
 - rektorzy kościołów nieparafialnych;
 - przedstawiciele katolików świeckich stanowiący przekrój parafii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów Kościoła (rodziny, osoby samotne, młodzież, seniorzy);
 - osoby kompetentne w kwestii zarządzania mieniem oraz sprawach kadrowych.
168. Kadencyjność:
- kadencja rady trwa minimum trzy lata, z możliwością przedłużenia do pięciu.
 - Wskazane jest, aby część składu rady ulegała odnowieniu po upływie pięciu lat. Realizując to postanowienie, należy mieć na uwadze specyfikę parafii, a także pamiętać, że rady duszpasterska i ekonomiczna mają oddawać przekrój społeczny parafii, nie zaś służyć konserwacji zastanych układów.
169. Komunikacja zewnętrzna i wewnętrzna:
- Rady duszpasterska i ekonomiczna komunikują się poprzez ogłaszanie uchwał oraz poprzez sprawozdawczość – zarówno wobec parafian, jak i urzędów kurialnych i wreszcie samego biskupa diecezjalnego.
 - Komunikacja wewnątrz rady opiera się na chrześcijańskiej zasadzie poszanowania godności ludzkiej oraz subsydiarności, solidarności i na trosce o dobro wspólne.

Zasady służące współpracy pomiędzy radą duszpasterską, ekonomiczną i duszpasterzami, pracownikami parafii oraz działającymi w niej grupami (np. wspólnoty, poradnie rodzinne)

170. Rady duszpasterska i ekonomiczna nie posiadają wspólnych kompetencji.

171. Podstawą relacji duszpasterzy i obu rad jest chrześcijańskie braterstwo, wzajemny szacunek oraz transparentność.

172. W konkretnych sprawach rady duszpasterska i ekonomiczna mogą organizować wspólne posiedzenia.

173. Dziekan dekanatu animuje współpracę i formację pomiędzy radami duszpasterskimi na terenie swojego dekanatu.

Zasady dbania o uczestnictwo w ciałach doradczych i decyzyjnych parafii, zarówno mężczyzn, jak i kobiet, młodych i dorosłych, osób stanowiących przekrój mieszkańców parafii

174. Umożliwia się zorganizowanie wyborów na członków rady duszpasterskiej i rady ekonomicznej.

VI. Załączniki

Załącznik 1.

Regulamin rad duszpasterskich i ekonomicznych Archidiecezji Wrocławskiej

Tworzenie i funkcjonowanie rad duszpasterskich i ekonomicznych

§ 1. Miejsce świeckich w Kościele.

1. Soborowe rozumienie Kościoła jako Ludu Bożego zmieniło zasadniczo spojrzenie na miejsce i zadania laikatu. Ludzie świeccy nie tylko współtworzą i współkształtują Kościół, ale są również zań współodpowiedzialni. W Konstytucji dogmatycznej o Kościele czytamy: „Ludzie świeccy, tak jak wszyscy chrześcijanie, mają prawo otrzymywać w obfitości od swoich pasterzy duchowe dobra Kościoła, szczególnie pomoc słowa Bożego i sakramentów, sami zaś przedstawiać pasterzom swoje potrzeby i życzenia z taką swobodą i ufnością, jaka przystoi synom Bożym i braciom w Chrystusie. Stosownie do posiadanej wiedzy, kompetencji i autorytetu mają możliwość, a niekiedy nawet obowiązek ujawniania swojego zdania w sprawach, które dotyczą dobra Kościoła. Odbywać się to powinno, jeśli zachodzi potrzeba, za pośrednictwem instytucji ustanowionych w tym celu przez Kościół i zawsze w prawdzie, z odwagą i roztropnością, z szacunkiem i miłością wobec tych, którzy z tytułu swojego świętego urzędu reprezentują Chrystusa. [...] Święci zaś pasterze uznawać mają i wspierać godność i odpowiedzialność świeckich w Kościele; mają korzystać chętnie z ich roztropnej rady, powierzać im z ufnością zadania w służbie dla Kościoła i pozostawiać swobodę oraz pole działania, owszem, dodawać im ducha, aby także z własnej inicjatywy przystępowali do pracy. Z ojcowską miłością winni baczenie rozważać w Chrystusie przedsięwzięcia, życzenia i pragnienia przedstawione przez świeckich. Słuszną zaś wolność, która wszystkim przysługuje w społeczności ziemskiej, winni pasterze skrupulatnie respektować. Po tym zażyłym obcowaniu z sobą świeckich i pasterzy spodziewać się należy rozlicznych dóbr dla Kościoła: dzięki niemu bowiem w świeckich umacnia się poczucie własnej odpowiedzialności, wzmacnia się zapał i łatwiej siły świeckich łączą się z pracą pasterzy. [...]” (nr 37).

2. Podstawową komórką organizacji Kościoła jest parafia. Zgodnie z nauką Soboru Watykańskiego II parafia nie jest jednak tylko jednostką administracyjną, ale jest przede wszystkim wspólnotą, której wszyscy członkowie odpowiedzialni są za wypełnianie misji Kościoła. Dlatego Dekret o apostołstwie świeckich zaleca: „W diecezjach, jeśli to tylko możliwe, niech powstaną ciała doradcze, mające na celu wspomaganie Kościoła w jego pracy apostołskiej, zarówno w zakresie ewangelizacji i uświęcania, jak i w działalności charytatywnej, społecznej itd., przy zgodnej współpracy kleru i zakonników ze świeckimi. [...] W miarę możliwości te ciała doradcze winny powstawać także na szczeblu parafialnym [...]” (nr 26).

3. Wprowadzając w życie wskazania Soboru Watykańskiego II, Komisja Episkopatu ds. Apostolstwa Świeckich opracowała Dyrektorium apostołstwa świeckich, którego

pkt 80 stwierdza: „Stosownie do zalecenia soborowego powinna w każdej parafii powstać rada parafialna [...]. W skład rady, obok przedstawicieli duchowieństwa i zakonów zaangażowanych w apostołstwo Kościoła, należy powołać gorliwych i wybitnych ludzi świeckich”.

§ 2. Nazwa i kompetencje

1. Kodeks Prawa Kanonicznego wyszczególnia radę duszpasterską (kan. 536 § 1) i radę ekonomiczną (kan. 537). Rady te różnią się odrębnym usytuowaniem w prawie kościelnym.

2. Rady duszpasterska i ekonomiczna są gremiami doradczymi proboszcza/administradora we wszystkich sprawach parafii (kan. 536 § 2) i nie są organami władzy. Ma jednak zapodmiotowienie w prawie partykularnym Archidiecezji Wrocławskiej (II Synod Archidiecezji Wrocławskiej).

3. Decyzja, czy i w jakiej mierze w danej sytuacji sprawy finansowe parafii mogą wchodzić w zakres kompetencji rady ekonomicznej, należy do biskupa diecezjalnego.

4. W zakres kompetencji rady duszpasterskiej wchodzi: całość duszpasterstwa parafialnego, ze szczególnym uwzględnieniem liturgii, katechezy i życia wspólnot działających przy parafii oraz działalności społecznej we wspólnocie parafialnej i inspirowanie nowych form duszpasterskich.

5. W sprawach personalnych obsady duchowieństwa parafialnego rady duszpasterska i ekonomiczna mają głos doradczy wobec biskupa diecezjalnego.

6. Decyzje we wszystkich sprawach dotyczących parafii podejmuje proboszcz/administrator. Rady duszpasterska i ekonomiczna po rozeznaniu sprawy, którą im przedłożono, mają prawo podejmować uchwały. Są one wyrażeniem opinii i pomocą w podjęciu decyzji, a więc radą dla proboszcza/administradora. Proboszcz/administrator jest w sumieniu zobowiązany do wysłuchania opinii rad duszpasterskiej i ekonomicznej, liczenia się z nią i wzięcia jej pod uwagę przy podejmowaniu decyzji.

7. Jeżeli zdaniem proboszcza/administradora realizacja jakiegoś postanowienia rady, podjętego w formie uchwały, nie jest możliwa, proboszcz/administrator powinien swoje stanowisko umotywić wobec członków rady.

8. Sprawy sporne między radami a proboszczem/administratorem rozstrzyga biskup diecezjalny.

§ 3. Skład i liczebność rad duszpasterskiej i ekonomicznej

1. Skład rad ekonomicznej i duszpasterskiej powinien odzwierciedlać skład społeczny parafii. Bez względu na płeć powinny być w nich reprezentowane różne stany, zawody i grupy wiekowe.

2. Członkiem rady ekonomicznej lub duszpasterskiej może być także osoba zamieszkująca na stałe poza parafią.

3. W skład rad duszpasterskiej i ekonomicznej nie mogą wchodzić osoby obłożone karami kościelnymi lub niegodne w powszechnym odczuciu parafian.

4. Rada duszpasterska nie powinna być zbyt mała, co podważałoby jej reprezentatywność, ani też zbyt liczna, co utrudniałoby jej operatywność i czynny udział wszystkich członków w pracy rady. Optymalną liczbą wydaje się być 15–30 osób, zależnie od potrzeb parafii.

5. Minimalna liczba członków rad ekonomicznej i duszpasterskiej to 3 osoby.

§ 4. Powoływanie i kadencja członków rad.

1. Członków rad ekonomicznej i duszpasterskiej powołuje proboszcz na podstawie odpowiedniego rozeznania oraz uprzedniej konsultacji ze współpracownikami duchownymi i świeckimi.

2. Nie wyklucza się możliwości powołania części członków rad duszpasterskich i ekonomicznych w drodze wyboru, czy to przez poszczególne wspólnoty działające w parafii, czy nawet przez głosowanie wszystkich wiernych. Wymaga to opracowania regulaminu wyborów do obu rad.

3. Rady duszpasterska i ekonomiczna, powołane po raz pierwszy, powinny opracować swoje statuty, uwzględniające specyfikę i potrzeby parafii. W toku pracy synodalnej opracowano statut wzorcowy, który może być pomocny przy układaniu statutu rad: ekonomicznej i duszpasterskiej. Statut ten może być, w zależności od specyfiki parafii, krótszy lub dłuższy i nie zawierać wszystkich szczegółów formalnych, zawartych w statucie wzorcowym (statuty wzorcowe w załączniku).

4. Statut i skład rad duszpasterskiej i ekonomicznej oraz ich zmiana podlegają zatwierdzeniu przez biskupa diecezjalnego.

5. Kadencja rady trwa minimum 3 lata, z możliwością przedłużenia do 5. Wskazane jest, aby część składu rady ulegała odnowieniu po upływie 5 lat. Realizując to postanowienie, należy mieć na uwadze specyfikę parafii, a także pamiętać, że rady duszpasterska i ekonomiczna mają odzwierciedlać przekrój społeczny parafii, nie zaś służyć konserwacji zastanych układów.

6. Rady duszpasterska i ekonomiczna mogą się rozwiązać na wniosek przynajmniej 2/3 głosów.

7. Zmiana na urzędzie proboszcza/administratora parafii nie wpływa na kadencję rady.

§ 5. Posiedzenia rady ekonomicznej i rady duszpasterskiej

1. Posiedzenia obu rad powinny odbywać się co najmniej raz na kwartał. Przynajmniej raz w roku powinno się odbyć otwarte posiedzenie rady, aby umożliwić wiernym zapoznanie się z jej pracą.

2. Porządek obrad i tematy, które mają być omawiane, ustala proboszcz/administrator w porozumieniu z przynajmniej niektórymi członkami danej rady. Porządek dzienny posiedzenia powinien być podany wcześniej do wiadomości wszystkich członków.

3. Członkowie każdej rady mają prawo poruszania wszystkich istotnych problemów parafii. Porządek obrad winien zawierać na końcu punkt „wolne wnioski”.

4. Członkowie rady mają prawo proponować tematy następnych posiedzeń.

5. Każde posiedzenie rady powinno być zwięźle protokołowane przez sekretarza, wybranego spośród jej członków. Protokół winien być odczytany i zatwierdzony na następnym posiedzeniu rady.

6. Liczniejsza rada duszpasterska może powołać sekretariat, który przygotowuje porządek obrad, ustala protokolanta posiedzenia i prowadzi archiwum Rady Duszpasterskiej.

§ 6. Zadania rady duszpasterskiej i rady ekonomicznej

1. Do zadań Rady Duszpasterskiej należy: stałe diagnozowanie sytuacji parafii pod względem potrzeb duszpasterskich i społecznych; planowanie i organizowanie dzieł duszpasterskich w parafii w szczególności: formacja małżeństw i rodzin, formacja dzieci i młodzieży, duszpasterstwo związków niesakramentalnych i osób w sytuacjach nieregularnych, ewangelizacja osób pozostających na „peryferiach” parafii; troska o służbę Bożą – liturgię; pomoc w kierowaniu parafią.

2. Wykonanie zadań wymaga od członków obu rad dużej dojrzałości duchowej i odpowiedniego poziomu wiedzy religijnej. Dlatego członkowie rad winni stale pogłębiać swoje życie wewnętrzne i wiedzę religijną przez lekturę, słuchanie wykładów i udział w kursach czy seminariach.

3. W czasie, kiedy prowadzi się w parafii większe prace remontowo-budowlane, rada ekonomiczna powinna na bieżąco sprawozdawać stan prowadzonych prac.

4. Rada ekonomiczna zobowiązana jest do troski o finanse i majątek parafii oraz mienie jej powierzone. Wyrazem tego jest:

- a. obecność członków rady ekonomicznej podczas przekazywania urzędu proboszczowi/administratorowi parafii;
- b. możliwość stałego i nieskrępowanego wglądu w konta parafii oraz księgi inwentarzowe;
- c. obecność członków rady przy przekazywaniu mieszkań duszpasterzom posługującym w parafii bądź jej pracownikom;
- d. kontrasygnata zobowiązań finansowych parafii na kwotę wyższą niż 10 000 zł.

§ 7. Nadzór nad pracami rady duszpasterskiej i rady ekonomicznej

1. Pracę rady ekonomicznej nadzoruje i wspiera biskup diecezjalny, poprzez ekonoma Archidiecezji Wrocławskiej oraz dziekana dekanatu.

2. Pracę rady duszpasterskiej nadzoruje i wspiera biskup diecezjalny, poprzez Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej oraz dziekana dekanatu.

Załącznik 2.

WZÓR STATUTU RADY DUSZPASTERSKIEJ

(Załącznik do Regulaminu rad duszpasterskich i ekonomicznych archidiecezji Wrocławskiej)

1. Nazwa, teren działania, siedziba i cele statutowe

§ 1.

Wprowadzając w życie postanowienia Soboru Watykańskiego II, wskazania Dyrektorium apostołstwa świeckich opracowanego przez Komisję Episkopatu ds. Apostołstwa Świeckich oraz zalecenia II Synodu Archidiecezji Wrocławskiej, proboszcz parafii pod wezwaniem w powołuje społeczny organ doradczy, którego zadaniem jest służenie duszpasterstwu parafialnemu pomocą i radą.

§ 2.

Powołanemu organowi doradczemu nadaje się nazwę: „Rada Duszpasterska parafii pod wezwaniem w”

§ 3.

Rada Duszpasterska działalnością swoją obejmuje teren parafii pod wezwaniem w i tam też ma siedzibę.

§ 4.

Rada Duszpasterska jest wspólnotą ludzi jednej wiary, zespolonych miłością Chrystusową i nadzieją, stawiających sobie za cel rozwój Kościoła katolickiego, chrześcijańską formację własnej osobowości, jak i swoich rodzin oraz podejmowanie działalności ewangelizacyjnej wśród ogółu parafian. Rada Duszpasterska obejmuje swoją działalnością całość życia wiary parafii, niosąc pomoc w wypełnianiu misji Kościoła.

§ 5.

Wykonanie zadań wymaga od członków Rady dużej dojrzałości duchowej i odpowiedniego poziomu wiedzy religijnej. Dlatego członkowie Rady winni stale pogłębiać swoje życie wewnętrzne i wiedzę religijną przez lekturę, słuchanie wykładów i udział w kursach czy seminariach przewidzianych dla nich.

2. Kompetencje

§ 6.

Rada Duszpasterska jest gremium doradczym proboszcza/administratora we wszystkich sprawach parafii (Kodeks Prawa Kanonicznego, kan. 536 § 2), nie jest organem władzy. Ma jednak zapodmiotowienie w prawie partykularnym Archidiecezji

Wrocławskiej (patrz Regulamin rad duszpasterskich i ekonomicznych Archidiecezji Wrocławskiej).

§ 7.

W sprawach personalnych, obsady duchowieństwa parafialnego Rada ma głos doradczy wobec biskupa diecezjalnego.

§ 8.

Każdorazowo po zmianie proboszcza/administratora parafii Rada opiniuje nominację nowego duszpasterza.

§ 9.

Rada po rozeznaniu sprawy, którą jej przedłożono, ma prawo podejmować uchwały. Są one wyrażeniem opinii i pomocą w podjęciu decyzji, a więc radą dla proboszcza bądź administratora. Proboszcz/administrator jest w sumieniu zobowiązany do wysłuchania opinii Rady Duszpasterskiej, liczenia się z nią i wzięcia jej pod uwagę przy podejmowaniu decyzji.

§ 10.

Do wykonania postanowień Rady niezbędne jest czynne włączenie się ich członków.

§ 11.

Jeżeli zdaniem proboszcza/administratora realizacja jakiegoś postanowienia Rady, podjętego w formie uchwały nie jest z jakichś względów możliwa, proboszcz/administrator powinien swoje stanowisko umotywować wobec członków Rady.

§ 12.

Sprawy sporne między Radą a proboszczem/administratorem rozstrzyga biskup diecezjalny.

3. Skład, kadencyjność i liczebność Rady Duszpasterskiej

§ 13.

W skład Rady wchodzi:

- a) proboszcz i jego współpracownicy kapłani rektorzy kościołów nieparafialnych;
- b) przedstawiciele zgromadzeń zakonnych działających na terenie parafii;
- c) przedstawiciele katechetów i katechetek świeckich;
- d) przedstawiciele wspólnot, bractw, ruchów i organizacji katolickich działających na terenie parafii;
- e) przedstawiciele katolików świeckich stanowiący przekrój parafii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów Kościoła (rodziny, osoby samotne, młodzież, seniorzy).

§ 14.

Członków Rady powołuje proboszcz/administrator, po zasięgnięciu opinii parafian. Opiniowanie kandydatów na członków Rady może dokonywać się poprzez zorganizowanie wyborów. Zależy jest to jednak od rozeznania warunków i sposobów funkcjonowania wspólnoty parafialnej.

§ 15.

Liczba członków Rady jest zależna od wielkości i potrzeb wspólnoty parafialnej, z zastrzeżeniem, że nie można ona liczyć mniej niż trzech członków.

§ 16.

W czasie trwania kadencji dopuszcza się możliwość dołączenia nowych członków Rady zarówno przez proboszcza/administratora, jak i na wniosek członków Rady.

§ 17.

Skład Rady i jego zmiana podlegają zatwierdzeniu przez biskupa diecezjalnego.

§ 18.

Na posiedzenia Rady, poświęcone jakiejś szczegółowej tematyce, mogą być zapraszane, w charakterze ekspertów/rzeczoznawców, osoby niebędące członkami Rady.

§ 19.

Kadencja Rady trwa minimum trzy lata, z możliwością przedłużenia do pięciu lat.

§ 20.

Wskazane jest, aby część składu Rady ulegała odnowieniu po upływie pięciu lat.

§ 21.

Wygaśnięcie mandatu członka Rady następuje na skutek śmierci, rezygnacji lub długotrwałego rozluźnienia więzi ze wspólnotą parafialną.

§ 22.

Wygaśnięcie mandatu może nastąpić także przez wykluczenie członka Rady z powodu postępowania niezgodnego ze statutem Rady. Decyzję taką podejmuje Rada po uprzednim przedłożeniu uzasadnienia takiego wykluczenia. Członek Rady, wobec którego wysuwa się zarzuty, winien być obecny na posiedzeniu Rady debatującej nad wykluczeniem i ma prawo do obrony.

§ 23.

Rozpatrywanie sprawy wykluczenia członka Rady nie będzie procedowane, o ile zgłosi on dobrowolną rezygnację z dalszego uczestnictwa w Radzie.

§ 24.

Rada może się rozwiązać na wniosek przynajmniej 2/3 głosów.

§ 25.

Zmiana na urzędzie proboszcza/administratora parafii nie wpływa na kadencję Rady.

4. Posiedzenia

§ 26.

Posiedzeniom Rady przewodniczy proboszcz/administrator. W razie jego absencji posiedzenie prowadzi wskazany przez gremium członek Rady.

§ 27.

Częstotliwość posiedzeń Rady zależy od aktualnych potrzeb parafii. Posiedzenia powinny odbywać się co najmniej raz na kwartał. Przynajmniej raz w roku powinno odbyć się otwarte posiedzenie Rady, aby umożliwić wszystkim parafianom zapoznanie się z jej pracami.

§ 28.

Porządek obrad Rady i tematy, które mają być omawiane, ustala proboszcz/administrator w porozumieniu z przynajmniej niektórymi członkami Rady. Porządek dzienny posiedzenia powinien być podany wcześniej do wiadomości członków Rady.

§ 29.

Członkowie Rady mają prawo poruszania wszystkich istotnych problemów parafii. Porządek obrad winien zawierać na końcu punkt „wolne wnioski”.

§ 30.

Członkowie Rady mają prawo proponować tematy następnych posiedzeń.

§ 31.

Każde posiedzenie Rady powinno być zwięźle protokołowane przez sekretarza, wybranego spośród członków Rady. Protokół winien być odczytany i zatwierdzony na następnym posiedzeniu Rady.

5. Prawa i obowiązki członków Rady Duszpasterskiej.

§ 32.

Członkowie Rady powinni uczestniczyć w duchowym i organizacyjnym życiu parafii.

§ 33.

Obowiązkiem członka Rady jest uczestniczenie w jej posiedzeniach i w realizacji postanowień.

§ 34.

Członkowie Rady mają prawo i obowiązek wypowiedania się na temat duszpasterstwa parafialnego, ze szczególnym uwzględnieniem liturgii, katechezy i życia wspólnot działających przy parafii oraz działalności społecznej we wspólnocie parafialnej i inspirowania nowych form duszpasterskich.

§ 35.

Udział w Radzie jest honorową pracą społeczną i nie stanowi tytułu do wynagrodzenia.

§ 36.

Rada składa sprawozdanie roczne ze swojej działalności. Sprawozdanie takie przedkłada się do wglądu wszystkim członkom wspólnoty parafialnej. Sprawozdanie roczne przedkłada się do akceptacji dziekanowi dekanatu oraz dyrektorowi Wydziału Duszpasterskiego Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej.

6. Statut, jego uchwalenie i zatwierdzenie

§ 37.

Uchwalenie przez Radę Duszpasterską statutu i wprowadzenie w nim zmian wymaga uchwały powziętej większością 2/3 głosów, w tym głosu proboszcza/administratora.

§ 38.

Statut i ewentualne zmiany w nim, wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez biskupa diecezjalnego.

§ 39.

Niniejszy statut został uchwalony na posiedzeniu Rady Duszpasterskiej w dniu i zatwierdzony przez biskupa diecezjalnego w dniu

Załącznik 3.

WZÓR STATUTU RADY EKONOMICZNEJ

(Załącznik do Regulaminu rad duszpasterskich i ekonomicznych Archidiecezji Wrocławskiej)

1. Nazwa, teren działania, siedziba i cele statutowe

§ 1.

Wprowadzając w życie postanowienia Soboru Watykańskiego II, wskazania Dyrektorium apostołstwa świeckich, opracowanego przez Komisję Episkopatu ds. Apostołstwa Świeckich oraz zalecenia II Synodu Archidiecezji Wrocławskiej, proboszcz parafii pod wezwaniem w powołuje społeczny organ doradczy, którego zadaniem jest służyć sprawom doczesnym parafii.

§ 2.

Powołanemu organowi doradczemu nadaje się nazwę: „Rada Ekonomiczna parafii pod wezwaniem w”.

§ 3.

Rada Ekonomiczna swoją działalnością obejmuje teren parafii pod wezwaniem w i tam też ma siedzibę.

§ 4.

Rada Ekonomiczna jest wspólnotą ludzi jednej wiary, zespolonych miłością Chrystusową i nadzieją, stawiających sobie za cel rozwój Kościoła katolickiego, chrześcijańską formację własnej osobowości jak i swoich rodzin. Rada Ekonomiczna obejmuje swoją działalnością całość wyzwań ekonomicznych, jakie stoją przed wspólnotą parafialną, niosąc pomoc w wypełnianiu misji Kościoła.

§ 5.

Wykonanie tych zadań wymaga od członków Rady Ekonomicznej dużej dojrzałości duchowej i odpowiedniego poziomu wiedzy religijnej, a także biegłości w sprawach ekonomii. Dlatego członkowie Rady winni stale podnosić swoje kompetencje, zarówno w dziedzinie religii, jak i ekonomii oraz prawa w zakresie związanym z działalnością Rady.

2. Kompetencje

§ 6.

Rada Ekonomiczna jest gremium doradczym proboszcza/administratora we wszystkich sprawach parafii (Kodeks Prawa Kanonicznego, kan. 537), nie jest organem władzy. Ma jednak zapodmiotowienie w prawie partykularnym Archidiecezji Wrocławskiej (patrz Regulamin rad duszpasterskich i ekonomicznych Archidiecezji Wrocławskiej).

§ 7

W sprawach personalnych, obsady duchowieństwa parafialnego Rada ma głos doradczy wobec biskupa diecezjalnego.

§ 8.

Przy zmianie proboszcza/administratora parafii Rada opiniuje nominację duszpasterza.

§ 9.

Rada po rozeznaniu sprawy, którą jej przedłożono, ma prawo podejmować uchwały. Są one wyrażeniem opinii i pomocą w podjęciu decyzji, a więc radą dla proboszcza bądź administratora. Proboszcz/administrator jest w sumieniu zobowiązany do wysłuchania opinii Rady, liczenia się z nią i wzięcia jej pod uwagę przy podejmowaniu decyzji.

§ 10.

Członkowie Rady czynnie włączają się w realizację postanowień Rady.

§ 11.

Jeżeli zdaniem proboszcza/administratora realizacja jakiegoś postanowienia Rady, podjętego w formie uchwały nie jest z jakichś względów możliwa, proboszcz/administrator powinien swoje stanowisko umotywić wobec członków Rady.

§ 12.

Sprawy sporne między Radą a proboszczem rozstrzyga biskup diecezjalny.

3. Skład, kadencyjność i liczebność Rady Ekonomicznej

§ 13.

W skład Rady Ekonomicznej wchodzi:

- a) proboszcz i jego współpracownicy kapłani;
- b) rektorzy kościołów nieparafialnych;
- c) przedstawiciele katolików świeckich stanowiący przekrój parafii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów Kościoła (rodziny, osoby samotne, młodzież, seniorzy);
- d) osoby kompetentne w kwestii zarządzania mieniem oraz sprawach kadrowych.

§ 14.

Członków Rady powołuje proboszcz/administrator, po zasięgnięciu opinii parafian. Opiniowanie kandydatów na członków Rady może dokonywać się poprzez zorganizowanie wyborów. Zależy to jednak od rozeznania warunków i sposobów funkcjonowania wspólnoty parafialnej.

§ 15.

Liczba członków Rady jest zależna od wielkości i potrzeb wspólnoty parafialnej, z zastrzeżeniem, że nie może ona liczyć mniej niż trzech członków.

§ 16.

W czasie trwania kadencji Rady dopuszcza się możliwość dołączenia do niej nowych członków, zarówno przez proboszcza/administradora, jak i na wniosek członków Rady.

§ 17.

Skład Rady i jego zmiana podlegają zatwierdzeniu przez biskupa diecezjalnego.

§ 18.

Na posiedzenia Rady, poświęcone jakiejś szczegółowej tematyce, mogą być zapraszane, w charakterze ekspertów/rzeczoznawców, osoby niebędące członkami Rady. W gestii członków Rady pozostaje decyzja o ewentualnym wynagrodzeniu dla eksperta.

§ 19.

Kadencja Rady trwa minimum trzy lata, z możliwością przedłużenia do pięciu.

§ 20.

Wskazane jest, aby część składu Rady ulegała odnowieniu po upływie pięciu lat.

§ 21.

Wygaśnięcie mandatu członka Rady następuje na skutek śmierci, rezygnacji lub długotrwałego rozluźnienia więzi ze wspólnotą parafialną.

§ 22.

Członkiem Rady może być także osoba zamieszkująca na stałe poza parafią.

§ 23.

Wygaśnięcie mandatu może także nastąpić przez wykluczenie członka Rady z powodu postępowania niezgodnego ze statutem Rady. Decyzję taką podejmuje Rada po uprzednim przedłożeniu okoliczności uzasadniających wykluczenie. Członek Rady, wobec którego wysuwa się zarzuty, winien być obecny na posiedzeniu Rady debatującej nad wykluczeniem i ma prawo do obrony.

§ 24.

Rozpatrywanie sprawy wykluczenia członka Rady nie będzie procedowane, o ile zgłosi on dobrowolną rezygnację z dalszego uczestnictwa w Radzie.

§ 25.

Rada może się rozwiązać na wniosek przynajmniej 2/3 głosów.

§ 26.

Zmiana na urzędzie proboszcza/administratora nie wpływa na kadencję członków Rady.

4. Posiedzenia

§ 27.

Posiedzeniom Rady przewodniczy proboszcz/administrator. W razie jego absencji posiedzenie prowadzi wskazany przez gremium członek Rady. Rada nie może wówczas podejmować uchwał.

§ 28.

Częstotliwość posiedzeń Rady zależy od aktualnych potrzeb parafii. Posiedzenia Rady powinny odbywać się co najmniej raz na kwartał. Przynajmniej raz w roku powinno się odbyć otwarte posiedzenie Rady, aby umożliwić wiernym zapoznanie się z jej pracą.

§ 29.

Porządek obrad i tematy, które mają być omawiane, ustala proboszcz/administrator w porozumieniu z przynajmniej niektórymi członkami Rady. Porządek dzienny posiedzenia powinien być podany wcześniej do wiadomości wszystkich członków Rady.

§ 30.

Członkowie Rady mają prawo poruszania wszystkich istotnych problemów parafii. Porządek obrad winien zawierać na końcu punkt „wolne wnioski”.

§ 31.

Członkowie Rady mają prawo proponować tematy następnych posiedzeń.

§ 32.

Każde posiedzenie Rady powinno być zwięźle protokołowane. Protokół winien być odczytany i zatwierdzony na następnym posiedzeniu Rady.

5. Prawa i obowiązki członków Rady Ekonomicznej

§ 33.

Członkowie Rady Ekonomicznej powinni uczestniczyć w życiu parafii, w obszarach właściwych dla kompetencji Rady.

§ 34.

Obowiązkiem członka Rady jest uczestniczenie w jej posiedzeniach i w realizacji postanowień Rady.

§ 35.

1. Członkowie Rady mają prawo i obowiązek wypowiedzania się na temat stanu finansowego parafii, umów i stosunków pracy zawieranych przez parafię, ruchomości i nieruchomości stanowiących majątek parafii lub znajdujący się w zarządzie parafii oraz działalności społecznej we wspólnocie parafialnej.
2. Członkowie Rady mają prawo wglądu do ksiąg inwentarzowych parafii.
3. Członkowie Rady mają prawo wglądu do rachunków parafii.

§ 36.

Udział w Radzie Ekonomicznej jest honorową pracą społeczną i nie stanowi tytułu do wynagrodzenia.

§ 37.

Do obowiązków Rady należy składanie sprawozdania rocznego z finansów oraz majątku parafii. Sprawozdanie takie przedkładane jest do wglądu wszystkim członkom wspólnoty parafialnej. Sprawozdanie roczne przedkładane jest do akceptacji dziekanowi dekanatu oraz ekonomowi Archidiecezji Wrocławskiej.

6. Statut, jego uchwalenie i zatwierdzenie

§ 37.

Uchwalenie przez Radę statutu i wprowadzenie w nim zmian, wymaga uchwały powziętej większością 2/3 głosów, w tym głosu proboszcza/administratora.

§ 38.

Statut i ewentualne zmiany w nim, wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez biskupa diecezjalnego.

§ 39.

Niniejszy statut został uchwalony na posiedzeniu Rady Ekonomicznej w dniu i zatwierdzony przez biskupa diecezjalnego w dniu